

ET SKRIDT MOD EN BEDRE GRUNDSKOLE

NORDISK INSPIRATION

Danske
Skoleelever

INDHOLDSFORTEGNELSE

NORDISK INSPIRATION

	ET SKRIDT MOD EN BEDRE GRUNDSKOLE	4
		
	HVORDAN MÅLSTYRER VI VERDENS BEDSTE SKOLE?	6
	Forslag 1: Afskaf elevplanerne og fokuser på målsætninger.	9
	Forslag 2: Offentliggøre skolernes resultater over et bredt spektrum.	9
	Forslag 3: Klare udviklingsmål for skoler	9
	TRIVES ELEVERNE I VERDENS BEDSTE SKOLE?	10
	Forslag 4: Indfør en mobbelov der placerer ansvaret på skolen.	13
	Forslag 5: Fokuserer på klasseledelse i efteruddannelsesindsatsen	13
	Forslag 6: Tilfredshedsundersøgelser blandt elever og forældre hvert år.	13
	HVAD ER DET 21. ÅRHUNDREDES KOMPETENCER I VERDENS BEDSTE SKOLE? . .	14
	Forslag 7: Koble teori og praksis i en virkelighedsnær kontekst.	17
	Forslag 8: Evnen til at forstå og udvikle vores samfund	17
	Forslag 9: Evnen til at tænke nyt og kreativt	17
	KONKLUSION	18

NORDISK INSPIRATION

ET SKRIDT MOD EN BEDRE GRUNDSKOLE

Danske Skoleelever (DSE) kigger altid ud i verden, når vi, som organisation, skal finde inspiration til at udvikle den danske grundskole, og vi har allerede besøgt Kina, Singapore, USA og England. Disse rejser har været utroligt givende og vigtige, når vi har haft brug for at se, hvordan de andre landes skolesystemer kan sammenlignes med det danske skolesystem. På trods af at de nævnte lande og andre landes skolesystemer langt fra ligner det danske, er der alligevel en mængde af viden at hente uden for Danmark, og man behøver ikke at kigge særligt langt væk, for at finde en masse ny inspiration.

Hvis forskellen er lille og værdierne er ens, er det lettere at se, hvad de andre lande gør anderledes. Derfor besluttede vi os for at kigge på de lande der ligner os allermest. Nemlig eleverne og skolerne i de nordiske lande. I foråret 2013 rejste Danske Skoleelever på studietur til Sverige, Norge og Finland. Det er de lande, hvor skolesystemet ligesom i Danmark er præget af elevdemokrati, fællesskab og tanken om at alle elever skal have de samme muligheder. På vores rejse så vi, at selvom vi er meget ens, er vi alligevel mile vidt fra hinanden. Ifølge PISA er Danmark nemlig det land, hvor eleverne klarer sig dårligst fagligt sammenlignet med de andre nordiske lande. Finland er derimod det land, der formår at skabe de dygtigste elever. Derfor er det også tydeligt, at vi kan blive dygtigere, end vi er i dag. Formålet med turen var derfor at se, hvordan vores nordiske naboer tænker skole og udvikler deres system, men også hvordan vi i Danmark kan bruge disse positive resultater, så de kan danne en platform for udvikling herhjemme. Vores vigtigste erfaring fra de tre lande var, at hvis elever i Danmark skal blive de dygtigste i verden, bliver vi hele tiden nødt til at være klar over, hvor vi er, hvor vi vil hen, og hvordan vi kommer derhen. Vi skal altid være klar over, hvordan den enkelte elev kan blive dygtigere, og hvordan alle 2.544 skoler i Danmark kan udvikle sig. Vi skal tro på, at vi kan sørge for at alle elever går glade i skole og trives når de er der, og desuden skal vi redefinere, hvad en dygtig elev er og kan. Alle vores indtryk har vi kogt sammen til tre overordnede emner, der opridser, hvad der især adskiller Danmark fra vores naboer. De tre emner er målsætning, trivsel og det 21. århundredes kompetencer. Disse emner er områder, hvor vi tydeligt kan se, at vores naboer er foran os og på vej i den rigtige retning. Til alle de tre emner har vi forslag til, hvad vi i dag kan gøre i den danske grundskole, og dermed sørge for at den i fremtiden bliver endnu bedre.

Vi håber, at du vil blive inspireret af vores idéer, at du vil dele det med dine kollegaer eller andre på dit område samt være med til at tage debatten om, hvordan vi skaber en ny bevidsthed i det danske skolesystem.

God fornøjelse!

Agnete Vienberg Hansen
Formand for DSE i år 2013

DESTINATIONER:

- STOCKHOLM - SVERIGE
- OSLO - NORGE
- STAVANGER - NORGE
- OULU - FINLAND
- HELSINKI - FINLAND

HVORDAN MÅLSTYRER VI VERDENS BEDSTE SKOLE?

Den danske skole skal hele tiden forbedres, og de danske elever skal hele tiden blive dygtigere. Hvis det mål skal opnås, kræver det, at vi altid har det overordnede mål for øje, at vi ved hvor vi er, og ved hvor vi vil hen. Det skal vi både på landsplan, på kommunalplan, på skoleplan og ud i hvert enkelt klasselokale.

I Stavanger Kommune i Norge var de meget bevidste om, hvilke mål de havde for det samlede skolesystem. Som en del af deres skoleudvikling havde de sat sig en række mål, som alle kommunens skoler skulle bidrage til at nå. Ligeledes havde de enkelte skoler mulighed for at sætte deres egne udviklingsmål. De brugte deres kvalitetsrapport til mere end bare afrapportering af skolens virksomhed og elevernes karakterer. Den blev desuden benyttet til både evaluering af, hvordan udviklingen så ud, hvordan elever, forældre og personale oplevede skolen, og ikke mindst som et springbræt til forbedring.

I kvalitetsrapporten havde hver skole lavet undersøgelser blandt deres elever, forældre og medarbejdere, hvor de spurgte ind til deres oplevelser af skolen og undervisningens niveau. De afrapporterede deres resultater til kommunen, som lavede en samlet oversigt over de tilbagemeldinger de havde fået fra alle kommunens skoler. Både gode og dårlige resultater blev fejret, for var resultaterne ikke positive men derimod skuffende, var udgangspunkt blot at forbedre dette. Skulle det ske, at en skole havde dårlige resultater over flere målinger, fik de tilbudt hjælp og rådgivning fra kommunen, så ingen skoler skulle snuble i deres målsætninger.

I kvalitetsrapporterne lavede skolerne også planer for det næste år for at sikre, at der altid var fremgang og nye mål at arbejde efter. Disse resultater og årsplaner blev offentliggjort på skolernes og kommunens hjemmeside, så både forældre

og elever kunne se, hvordan det gik med deres skole, og hvilket fokus der blev sat for næste år.

I både Norge, Sverige og Finland er målsætning og målstyring en større del af uddannelsessystemet. Det er noget vi, som elever, savner i Danmark. Med klare mål bliver det nemmere at se fremdrift og succeser, og lettere at gøre en indsats på de områder, der halter. Det gælder både for kommuner, skoler og for den enkelte elev. Kommunerne skal have mål for alle deres skoler, skoleledere for deres egen skole og lærere for deres elever. I stedet for blot at gøre, hvad man altid har gjort, skal der hele tiden være målrettet fremgang.

Den enkelte elev skal i samarbejde med lærerne være med til at sætte mål for den faglige udvikling inden for de forskellige fag, og selv være med til at evaluere egen fremgang. På den måde bliver det langt lettere, at se en mening med den undervisning de får og samtidig opleve, at undervisningen tilpasser sig den enkelte elev. Derudover er det også vigtigt, at hver lærer bruger den enkelte elevs mål som kernen i undervisningen, og altid er opmærksom på, hvordan hver elev bliver dygtigere. Vi skal bryde den kassetænkning, der omgiver skolen og i stedet tillade hver enkelt elev at udvikle sig på eget niveau.

Målsætninger skal gennemsyre hele skolesystemet på alle planer, dog uden at kravet om skolernes egen bevidsthed om praksis og resultater bliver udtryk for mistillid og kontrol. I stedet skal målstyring ses som et udviklingsværktøj, der er nødvendigt for at skolerne forbedrer sig og gør eleverne dygtigere. Hvis vi, som nation, lægger klare mål for vores skole, som både kommuner og skoler kan arbejde med og efter samt inkorporerer i praksis, er vi alle på vej i samme positive retning. En retning mod en skole i verdensklasse.

“

HVIS VI, SOM NATION, LÆGGER KLARE MÅL FOR VORES SKOLE, SOM BÅDE KOMMUNER OG SKOLER KAN ARBEJDE MED OG EFTER SAMT INKORPORERER I PRAKSIS, ER VI ALLE PÅ VEJ I SAMME POSITIVE RETNING.

EN RETNING MOD EN SKOLE I VERDENSKLASSE. “

EKSEMPEL

Stavanger Kommune, Norge

I Stavanger Kommune i Norge, forsøgte man i starten af 00'erne at sætte på bevidst målsætning, for at fremme den faglige udvikling af deres skoler. Fra kommunens side besluttede man politisk en række mål, som alle skolerne skulle arbejde efter. Disse mål omhandlede faglige resultater, elevernes trivsel, forældrenes og medarbejdernes tilfredshed, motivationsniveauet blandt eleverne og meget andet. Målene og deres opnåelse, blev samlet til en skolepolitik, de kaldte "God, bedre, bedst". Med den nye politik i hånden blev alle skolerne pålagt at arbejde for at nå de nye mål samtidig med, at de blev opfordret til også at sætte deres egne lokale mål.

Det udmøntede sig blandt andet på en af skolerne i kommunerne ved navn Gosen Skole. Her havde man sat sig mål omkring elevernes kunstneriske forståelse og udtryk, og havde derigennem valgt at gøre kunst til deres profil. Gennem skolernes digitale kvalitetsrapport afrapporterede de målene, hvor de med farver indikerede, hvor tæt de var på at nå målene. Oplever man, at der er skoler, som over en toårig periode er langt fra at nå det samme mål, tilbyder kommunen konsulenthjælp til at udvikle en strategi, der skal forbedre udviklingen. Det overordnede projekt var i begyndelsen tænkt som en 4-årig periode, men dags dato har projektet kørt 12 år på grund af de positive resultater, det har frembragt.

Kunskapsskolan, Sverige

På Kunskapsskolan i Sverige var de mere fokuserede på at sætte mål for den enkelte elev. Hver morgen mødtes alle skolens elever, som var fra 5. til 9. klasse, hvor de brugte en halv time på at skrive, hvilke mål de gerne ville sætte for deres dagens læring. Når skoledagen sluttede, mødtes alle eleverne igen i en halv time, og evaluerede på, om de havde nået deres mål. Hvis de havde nået dagens mål, skulle de sætte sig ned og skrive nye mål til næste dag. Nåede de ikke deres mål, skulle de evaluere på hvorfor, og hvad der skulle til for at nå dem næste dag.

En gang om ugen mødtes eleverne med deres vejleder, som var en af lærerne på skolen, og snakkede om deres generelle faglige udvikling, og hvordan de havde det. Når man sammenlignede Kunskapsskolans resultater med Sveriges landsgennemsnit, lå deres resultater væsentlig højere på trods af at elevsammensætningen var gennemsnitlig.

Afskaffe elevplanerne og fokusere på målsætninger for den enkelte elev

Hvis alle elever skal blive så dygtige som muligt, er det nødvendigt, at de alle ved, hvor deres faglige standpunkt er, og hvordan de udvikler sig og bliver bedre. Vi skal sørge for at alle elever ved, hvad deres faglige mål er, så undervisningen giver mening for alle ligegyldig hvilket niveau man er på. Derfor skal elevplanerne afskaffes, og der skal i stedet fokuseres på, at lærer og elev sammen sætter mål for elevens faglige udvikling i de forskellige fag. Desuden skal læreren også regelmæssigt evalueres af eleverne.

Offentliggøre skolernes resultater over et bredt spektrum

Hvis skolerne skal udvikle sig, skal der også være en større gennemsigtighed overfor omverdenen. Derfor skal skolens resultater offentliggøres på deres egen og kommunens hjemmeside. Her skal det være muligt at se karakterresultater, trivselsresultater, forældrenes tilfredsvurdering af skolen, skolens evne til at bryde social arv, osv. Det giver kommunerne en platform til at tilbyde hjælp til de skoler der har brug for det, og forældre og elever en mulighed for at følge skolens udvikling.

Kommunerne gør en indsats for at sætte klare udviklingsmål for deres skoler

Hvis målsætning skal blive en kultur, må også kommunen sætte mål for deres skoler, og den faglige udvikling for hele kommunen. Derfor skal kommunerne sætte en række fælles mål, som skolerne skal arbejde efter og afrapportere i deres årlige kvalitetsrapporter. Her vil skolen blive vurderet på dens evne til at opfylde kommunens mål og skolens egne mål. Det er disse rapporter, der skal offentliggøres på henholdsvis kommunens og skolens hjemmeside og dermed give et bedre fokuseret indblik i skolens virke.

TRIVES ELEVERNE I VERDENS BEDSTE SKOLE?

Trivsel har enormt stor betydning for elevernes læring, og går hånd i hånd med fagligheden. Dette emne har været italesat i Danmark i mange år, og bliver fremhævet som et af kendetegnende ved vores skolesystem. Det er tydeligt at se, at en fællesnævner i de nordiske lande er at vægte trivslen og om eleverne har det godt i skolen samt hvilken oplevelse de har på baggrund af undervisningen. Alligevel er Danmark – i forhold til særligt Finland og Norge bagud, når det kommer til at sætte handling bag ordene.

På Stavanger Universitet i Norge, har de specialiseret sig i anti-mobning og trivsel. En forskergruppe har undersøgt, hvad der ligger til grund for mobning for konkret at kunne sige, hvordan man undgår dysfunktionelle relationer mellem børn. Deres forskning har vist, at en klar faktor i at forebygge mobning og sikrer god trivsel blandt eleverne, er klasseledelse. Hvis ikke læreren konsekvent tager lederrollen, vil eleverne have magtkampe om, hvem der skal indtage denne lederrolle. Disse magtkampe kan føre til eksklusion af nogle elever og fremkalde mobning.

Ligeledes har en nylig offentliggjort undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) vist, at klasseledelse har stor betydning for roen i klasseværelset og tilmed elevernes udbytte af undervisningen. Stavanger Universitet havde på baggrund af deres forskning inden for årsager til mobning, udarbejdet kurser i klasseledelse for lærere. Disse kurser havde koncentreret sig omkring forskellige former for klasseledelse, og havde fået rigtig god respons.

I Finland er klasseledelse en aktiv del af den 5-årige læreruddannelse. De finske læreruddannelser er meget bevidste om, at det kræver andet og mere end gode karakterer at være en god lærer. Derfor

lægger de i deres optag vægt på, at de lærerstuderende er i stand til at lede en klasse, inddrage eleverne og sætte sig i respekt. Af den grund satser Finland også på længere praktikperioder, hvor de lærerstuderende får mulighed for at afprøve deres nyligt tilegnede kompetencer og samtidig få en oplevelse af virkelighedens klasselokale. Det betyder, at de er bedre rustet til at undervise, når de er færdige med deres studier, og at de allerede fra den første dag med undervisning kan være gode klasseledere og sørge for både klassens og elevernes trivsel.

Også Sverige har taget store skridt mod bedre trivsel. Her har man lavet en lov, der placerer ansvaret for mobning på skolerne, og pålægger dem at gøre en aktiv indsats for at forebygge og bekæmpe mobning. Disse lande har på hver deres måde sat bedre trivsel som mål, og handlet herefter. I Danmark bør det ligeledes være et mål, da vi ved, hvor stor en betydning det har for elevernes skolegang. Derfor mener Danske Skoleelever, at vi skal tage ved lære af vores nordiske naboer, og gøre aktivt brug af deres erfaringer.

Elever, der bliver mobbet på deres skole, skal hjælpes, og skolerne skal ansvarliggøres til at gøre en aktiv indsats for at stoppe mobningen. Klasseledelse skal sættes i højsædet, så vi får et bedre læringsmiljø og en bedre trivsel blandt eleverne. Et stærkt klassefælleskab og en skole med plads til forskellighed og mangfoldighed er med til at forberede elever til den store verden, der rummer forskellige kulturer og mennesker. Det er samtidig med til at forbedre samarbejdsevner, og med til at gøre os klar til det danske samfund og det danske arbejdsmarkedet. En skole, der bygger på trivsel, er en skole i verdensklasse.

“

**ET STÆRKT KLASSEFÆLLESKAB OG EN SKOLE
MED PLADS TIL FORSKELLIGHED OG MANG-
FOLDIGHED ER MED TIL AT FORBEREDE ELE-
VER TIL DEN STORE VERDEN, DER RUMMER
FORSKELLIGE KULTURER OG MENNESKER.**

**EN RETNING MOD EN SKOLE I
VERDENSKLASSE.**

”

EKSEMPEL

Stavanger Kommune, Norge

Som en del af Stavanger kommunes målsætningsstrategi valgte man også at opprioritere fokus på elevernes trivsel, forældrenes tilfredshed med skolen og medarbejdernes tilfredshed med deres arbejdsplads. En del af de mål kommunen havde sat for deres skoler omhandlede elevernes egne tilkendegivelser af deres trivsel og oplevelse af skolen.

Disse tilkendegivelser kom fra et spørgeskema, hvor også motivation og oplevelse af undervisningen blev undersøgt. Ved at lave denne prioritering og ligestille de faglige mål med de sociale, oplevede de igennem forsøgsperioden en stigning i elevernes rating af skolen og i deres generelle trivsel. Ligeledes blev forældrene mere og mere tilfredse med deres børns skoler og oplevede en større gennemsigtighed.

Barn- och Elevombudet (BEO), Sverige

Som et led i bekæmpelse af mobning og styrkelse af børns rettigheder, oprettede man i 2006 Barn- och Elevombudet (BEO) i Sverige. Ombuddet havde til formål at styrke elevers rettigheder i mobbetilfælde og hjælpe skolerne med at styrke deres strategi for at bekæmpe og forebygge mobning blandt deres elever.

I den svenske mobbelov, er det blevet tydeliggjort, at ansvaret for mobning ligger på skolens skuldre og ikke på elevens. Derfor kunne man som forældre, elev, lærer eller noget helt tredje anmelde en skole til BEO for ikke at have gjort en indsats for at forhindre mobning. BEO gik derefter ind og prøvede at hjælpe skolen med at stoppe mobningen og forebygge det i fremtiden. Hvis dette ikke forbedrede situationen for den pågældende elev, kunne BEO repræsentere eleven overfor skolen eller kommunen.

Endvidere havde BEO mulighed for at pålægge skolen at gennemføre en særlig strategi eller tiltag for at stoppe mobningen. Hvis skolen ikke indvilligede eller situationen ikke ændrede sig, kunne de med retens afgørelse lave en økonomisk sanktion af skolen og opnå erstatning til eleven.

JA HVIS MAN...

Indfører en mobbelov, der placerer ansvaret på skolen

Ingen elever kan trives, hvis de bliver mobbet i skolen. Derfor er det vigtigt at placere ansvaret for bekæmpelse af mobning på skolerne, og derved forpligtiger skolelederen til at bekæmpe og forebygge mobning. Med inspiration fra Sverige, mener vi, at dette skal gøres igennem en mobbelov, hvor det også bliver muligt at sanktionere skoler, der ikke gør en indsats for at forhindre mobning eller tager hånd om de elever, der bliver mobbet.

Fokuserer på klasseledelse i efteruddannelsesindsatsen

Hvis alle elever skal trives, kræver det, at læreren er i stand til at skabe rammerne herom. Det skal ske gennem et godt undervisningsmiljø, hvor der er ro i timerne, og eleverne respekter hinanden og læreren. I dag oplever mange lærer – især nyuddannede – at dette er svært. Derfor skal der i efteruddannelsen af landets lærere, en efteruddannelse der bliver sat i værk som et led i den nye folkeskolereform, fokuseres på at opkvalificere lærernes kompetencer inden for klasseledelse.

Kræver, at skolerne laver tilfredshedsundersøgelser blandt elever og forældre hvert år

For at skolerne kan holde øje med om, hvorvidt deres elever trives og er glade, og at forældre oplever, at deres børn trives og bliver dygtigere, skal der hvert år laves en trivselsundersøgelse blandt elever og forældre, som en del af kvalitetsrapporten. I det danske skolesystem skal vi erkende, at ingen elever kan blive dygtigere, hvis de ikke har det godt i skolen. Netop derfor skal vi vægte skolernes trivselsresultater lige så højt som de faglige resultater.

HVAD ER DET 21. ÅRHUNDREDES KOMPETENCER I VERDENS BEDSTE SKOLE?

Hvad skal vores elever kunne, når de kommer ud på arbejdsmarkedet? Præcis det spørgsmål er yderst centralt og er grund til både diskussion og reformering af vores grundskolesystem. Er det den sorte faglighed, hårde selvdisciplin og stærke paratviden de skal mestre, eller skal vi satse på kreativitet, innovation og samarbejde?

I en tid, hvor den globale konkurrence indsnævres om uddannelsesniveaet, og hvor store reformer af skolesystemet ses i alle verdens hjørner, bliver spørgsmålet om det 21. århundredes kompetencer mere relevante end nogensinde før. Alligevel har diskussionen inden for de sidste 10 år været så godt som ikke-eksisterende i Danmark. Sidste manifestation af spørgsmålet var Anders Fogh Rasmussens opgør med den såkaldte "rundkreds-pædagogik", som den daværende regering mente, herskede i skolen.

Derefter fulgte en politisk periode, der bød på indførelsen af nationale test, elevplaner og afrapportering på faglige resultater. Nu står vi så midt i en reform, der har til formål at afakademisere skolen og skabe kobling mellem teori og praksis, så alle elevers evner bliver anerkendt. Kigger man på det nuværende reformoplæg, synes det tydeligt, at hensigten også er at tage et opgør med den sorte faglighed, og derved åbne dygtighedsperspektivet op; buzzordene er praksiskobling, virkelighedsnær undervisning og rummelighed. Tilsammen danner de et andet faglighedssyn, dog uden at tage den underliggende debat om, hvad vores elever egentlig skal kunne for at begå sig i vores samfund – og i andres.

På Danske Skoleelevers studietur til de nordiske lande stod det klart, at der er stor forskel på kompetenceopfattelsen. Danmark er det eneste nordiske land, hvor de kreative fag såsom håndarbejde, sløjd, hjemkundskab osv. konsekvent stopper med at være obligatoriske efter 6. klasse. Overraskelsen hos norske og især finske skolefolk var stor, da vi fortalte dem, at man i Danmark i højere grad opfatter

de kreative fag som et sjovt supplement til den faglige undervisning i de mindre klasser end som et reelt opkvalificerende forløb.

Ligeledes var vores prøvesystem i stor kontrast til både Norge, Sverige og Finlands, idet ingen af dem finder det vigtigt at teste eleverne ved slutningen af grundskolen. Argumentet for dette var, at eleverne ligegyldig hvad, skal videre på en ungdomsuddannelse. Set i bakspejlet, hvad er så egentlig værdien af en prøve, der måler elevernes evne til at memorere tekster og håndtere nervøsitet?

Når alt kommer til alt er faglighedsparadigmet i de andre nordiske lande anderledes end i Danmark. Deres definition af faglighed favner bredere, de har valgt at sætte elevernes evne til at tilegne sig ny viden og tænke innovativt i højsædet, og forudsætningen for det alt sammen er selvfølgelig stabile kompetencer i kundskaber som læsning, regning og sprogforståelse. Inspireret af disse forskelle – også de nævnte lande i mellem – vil Danske Skoleelever gerne sætte gang i debatten om fremtidens kompetencer her i Danmark.

For eleverne er udenadslære og basale kompetencer ikke længere nok. Vi skal satse højere, og finde vores styrker i nogle af de områder, man ikke udelukkende kan se i vores PISA-resultater. De kreative fag skal bane vejen for at omsætte en teori til noget konkret og vise eleverne, at skolen ikke er en isoleret ø, men en vej til virkelighedsnære kompetencer. Vi skal udnytte mulighederne for bedre differentiering samt varieret og nytænkende undervisning, der er kommet med digitaliseringens fremtog. Skoledagen skal i langt højere grad baseres på IT, så den afspejler elevernes hverdag og arbejdsmarkedets fortrukne arbejdsmiddel. Vi skal have høje mål om elevernes præstationer i både læsning, skrivning, regning og fremmedsprog samtidig med, at vi har lige så høje forventninger til deres præstationer i kreativitet, innovation og samarbejde. Alle er de kompetencer, der er nødvendige i det 21. århundrede.

“

VI SKAL HAVE HØJE MÅL OM ELEVERNES PRÆSTATIONER I BÅDE LÆSNING, SKRIVNING, REGNING OG FREMMEDSPROG SAMTIDIG MED, AT VI HAR LIGE SÅ HØJE FORVENTNINGER TIL DERES PRÆSTATIONER I KREATIVITET, INNOVATION OG SAMARBEJDE..

EN RETNING MOD EN SKOLE I VERDENSKLASSE. “

EKSEMPEL

Metsokangas Comprehensive School, Finland

I Finland prioriterer de kreative fag højt, og mener det er vigtigt, at elever i alle aldre og på forskellige klassetrin møder fag, hvor de får mulighed for at udtrykke deres tanker og bruge deres kompetencer på andre måder end i de fag, som skolen normalt tilbyder. På Metsokangas Comprehensive School, havde de gjort dette tanke-sæt til deres profil og satsede stort på at sammenkoble de kreative fag med de traditionelle fag.

Op til 7. klasse havde eleverne både håndarbejde, sløjd, hjemkundskab og billedkunst, så de kunne afprøve fagene og finde ud af, hvilket område der gav bedst mening for dem at arbejde med. I 7. klasse fik de så selv lov til at vælge, hvilke to fag de gerne ville have som valgfag. Dette valg medvirkede til at niveauet blev væsentligt højere for disse valghold, og da DSE besøgte skolen, var vi med til at se sløjdholdet udarbejdede ure, spejle, spil og radioer. Især deres radioarbejde var imponerende, da de også selv lavede sendere, som de svejsede og fiksede for derefter at koble dem på deres hjemmebyggede radioer.

Eleverne kunne selv vælge, hvor højt et niveau de gerne ville arbejde på i deres kreative fag, men ens for alle var det, at der blev sat lige så høje krav til deres faglige...

1/2

2/2

...præstationer her, som der gjorde i alle andre fag. Sløjd læreren fortalte os, at han oplevede, at eleverne fik en helt anden faglig forståelse af både sløjdarbejdet og matematikken, når de fik lov til at lege og eksperimentere med det. På holdet der havde valgt håndarbejde, var de i gang med at designe kjoler og bukser, som de selv tegnede, designede og syede.

Matematik indgik som en del af måle- og tilrettelægningsarbejdet. Nogle af eleverne fortalte, at de før havde haft teoriundervisning om, hvordan man syede og designede tøj, og at de i hverdagens brugte det tøj de havde syet fordi det var blevet så flot.

DE ER...

Evnen til at koble teori og praksis i en virkelighedsnær kontekst

I det 21. århundrede, er det alfa og omega at eleverne er i stand til at koble teori og praksis sammen. Den bedste måde at opnå dette på er, at sørge for at skolens undervisning er virkelighedsnær og på samme tid forbereder eleverne til det arbejdsmarked de skal ud på, når de er færdiguddannede. Derfor skal alle elever fra 0.-9. klasse møde virkeligheden i skolen mindst to gange om året – i form af praktik, virksomhedsbesøg, gæstelærere fra virksomheder, oplæg mv.

Evnen til at forstå og udvikle vores samfund

Danmark er et demokratisk land, og det skulle det gerne blive ved med at være. Hvis vi skal sørge for det, skal vi sørge for at uddanne vores elever til at begå sig i, og udvikle vores demokrati og vores samfund. Derfor skal der allerede fra 1. klasse fokuseres på børns samfundsforståelse, der defineres ud fra en række Fælles Mål, som skal være en forløber til samfundsfag, der begynder i 4. klasse. I dette fag skal elevernes demokratiske fundament støbes og deres interesse for samfundets udvikling påbegynde.

Evnen til at tænke nyt og kreativt og bygge bro imellem kompetencer

Arbejdsmarkedet er ikke fagopdelt på samme måde som skolen er. Derfor er det vigtigt, at eleverne er i stand til at være innovative, koble flere fag sammen og tænke på tværs af kompetencer, hvis de skal blive dygtigere. I den kontekst spiller de kreative fag en stor rolle, da de repræsenterer et andet fagligt tankesæt. Dermed skal det være muligt for eleverne at have flere fag såsom sløjd, håndarbejde, hjemkundskab, musik osv., som valgfag fra 7.-9. klasse. Der er nemlig brug for både høj faglighed og kreativ nytænkning i det 21. århundrede.

KONKLUSION

- KULTURÆNDRINGEN VENTER RUNDT OM HJØRNET

I dette oplæg har vi i Danske Skoleelever præsenteret elevernes nordisk inspirerede bud på, hvordan vi kan optimere skolen, og hvordan vi dermed får alle elever til at trives fagligt såvel som i sociale sammenhænge. Intentionen med dette oplæg er ikke at løfte pegefingeren og fortælle, at det hele er meget grønnere på den anden side af sundet. Tværtimod er vores intention at pege på de områder, hvor vi skal lade os inspirere, og hvor der ligger masser af muligheder for at udvikle det danske skolesystem, uden at se sig nødsaget til at genopfinde den dybe tallerken. Vi kan lære meget af de andre nordiske lande.

Strukturelt og værdimæssigt ligger vi meget tæt på hinanden. Derfor er de primære områder, som vi gerne vil pege på, et spørgsmål om tankesæt og prioritering. I Sverige og Norge kan vi se, at de har taget skridtet, og anerkendt at ingen elever kan lære, hvis de ikke også trives og har det godt. De to nordiske lande har givet trivslen den samme status som faglighed har fået i samfundsdebatten, og det er et skridt i den rigtige retning.

Norge har det samme skolesystem som os, men de har indset, at de ingen steder kommer, hvis ikke alle led i systemet er klar over hvor de står, hvor de skal hen og hvordan de når i mål. Motivation, mening og gennemsigtighed var alle områder, hvor nordmændene i den grad kan slå Danmark ud af bokseringen, fordi de har sat sig mål herom, og bevidst arbejder for at nå disse mål.

Afslutningsvis har Finland stor fokus på, at deres elever kommer til at skulle mere end at sidde, lytte og skrive notater, når de kommer ud på arbejdsmarkedet. Deres elever skal kunne tage deres opnåede viden i brug, og koble den sammen med verden omkring dem.

Vi ønsker, at du tager dette oplæg med dig hjem. Hvis den danske skole skal ændres til det bedre, kræver det en kulturændring på helt essentielle områder. Kulturer ændrer ikke sig selv, så der er brug for fokusering og diskussion. Vi håber, at du vil bidrage til dette på din skole, i din kommune, i dit parti eller hvor du holder dine græsgange.

Inspirationen er altafgørende for udviklingen, og vi håber, at vi har formået at inspirere dig.

Vi glæder os til at diskutere forslagene med dig!

Emil Sondaj Hansen
Næstformand for Danske Skoleelever

Danske Skoleelever

Danske Skoleelever

